ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความชุกของการตรวจพบเซลล์เยื่อบุปากมดลูกผิดปกติ ในผู้ติดเชื้อเอชไอวี โรงพยาบาลสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางจันทร์ฉาย คืนมาเมือง

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลักขณา ไทยเครือ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. ชยันตร์ธร ปทุมานนท์ กรรมการ

บทคัดย่อ

มะเร็งปากมดลูกเป็นมะเร็งที่เป็นสาเหตุการตายอันดับหนึ่งของสตรีไทย และเป็นโรคที่สามารถป้องกันได้ สตรีผู้ติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งปากมดลูกสูง ดังนั้นในการศึกษานี้ จึงศึกษาความชุกของการตรวจพบเซลล์เยื่อบุปากมดลูกผิดปกติ ในผู้ติดเชื้อเอชไอวี

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความชุกของการตรวจพบเซลล์เยื่อบุปากมดลูกผิดปกติ ในผู้ติดเชื้อเอชไอวี โรงพยาบาลสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการศึกษา การศึกษาเชิงพรรณนา โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 70 ราย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2549 เพื่อตรวจคัดกรองโรคมะเร็งปากมดลูก ด้วยวิธีแพปสเมียร์และการตรวจวินิจฉัย มะเร็งปากมดลูก ด้วยวิธีการตรวจด้วยกล้องขยายทางช่องคลอดคอลโปสโคปร่วมกับการตัดชิ้นเนื้อตรวจทางพยาธิวิทยา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การแจกแจงความถี่ จำนวน ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงวิเคราะห์ Prevalence Ratio ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

ผลการศึกษา พบว่าสตรีผู้ติดเชื้อเอชไอวีมีอายุเฉลี่ย 38.3 ปี (± 7.2 ปี) สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 60.0 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 80.0 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 78.6 ร้อยละ 57.1 คุมกำเนิด ส่วนผู้ที่คุมกำเนิดส่วนใหญ่ใช้ถุงยาอนามัย ร้อยละ 38.6 พบว่าสตรีผู้ติดเชื้อเอชไอวี ทราบผลการวินิจฉัยการติดเชื้อเอชไอวีมาแล้ว 2-4 ปี ร้อยละ 65.7 ค่ามัธยฐาน 3 ปี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สำหรับผลการตรวจ CD4 พบว่า มีผล CD4 มากกว่า 200 เซลล์ต่อไมโครลิตร(ร้อยละ 82.9) และได้รับยาต้านไวรัสร้อยละ 70 โดยในกลุ่มนี้กำลังได้รับยาต้านไวรัสสูตรที่ 1 ถึงร้อยละ 81.6 ส่วนใหญ่รับประทานยาต้านไวรัสมา 2-3 ปี (ร้อยละ 73.5) ในผู้ที่รับประทานยาต้านไวรัส พบว่าส่วนใหญ่รับประทานยาอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 93.9) มีสตรีที่ติดเชื้อเอชไอวีถึง ร้อยละ 68.6 ไม่เคยรับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกมาก่อน รองลงมา ร้อยละ 14.3 เคยตรวจเมื่อ 1 ปีที่ผ่านมา นอกจากนั้นยังพบว่า ร้อยละ 8.6 เคยตรวจครั้งสุดท้ายมานานมากกว่า 5 ปี ผลการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยวิธีแพปสเมียร์ พบความผิดปกติร้อยละ 10.0 โดยมีความผิดปกติของเซลล์ระดับ High grade squamous intraepithelial lesion (HSIL) ร้อยละ 4.3 รองลงมา พบความผิดปกติของเซลล์ระดับ Low grade squamous intraepithelial lesion (LSIL) ร้อยละ 2.9 ส่วนการติดเชื้ออื่นๆ พบมีการติดเชื้อ Candida 3 ราย และติดเชื้อ Human Papilloma Virus 1ราย ผลการตรวจคอลโปสโคปี้ พบมีสตรีผู้ติดเชื้อเอชไอวีเป็นมะเร็งปากมดลูกระยะลุกลาม 1A 1 ราย มีความผิดปกติของเซลล์ในระดับ HSIL (High grade squamous epithelial cells) 3 ราย ลักษณะเสี่ยงด้าน อายุ เวลาที่ทราบผลการวินิจฉัยการติดเชื้อเอชไอวี การได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ค่า CD4 ของสตรีผู้ติดเชื้อ เอชไอวี ไม่มีความสัมพันธ์กับความผิดปกติของผลการตรวจคอลโปสโคปี้ ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

สรุปผล จากการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ส่งผลให้ผู้ที่เป็นมะเร็งปากมดลูกในระยะลุกลาม 1 ราย และผู้ที่มีความผิดปกติของเซลล์เยื่อบุปากมดลูกในระดับ HSIL 3 ราย ได้รับการรักษาที่เหมาะสม ดังนั้นควรมีการติดตามและส่งเสริมการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก โดยการปรับปรุงการบริการที่เหมาะสม ในประชากรกลุ่มนี้ต่อไป ในอนาคต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Prevalence of Abnormal Cervical Squamous Cell Among HIV Infected Women in San Kamphaeng Hospital, Chiang Mai Province

Author Mrs. Chanchay Kuenmamuang

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Assist. Prof. Lakkana Thaikruea Chairperson

Assoc. Prof. Jayanton Patumanond Member

ABSTRACT

Background: Among all reported cancer in Thai women, cervical cancer is the most couse of death. It is a preventable disease. One of the risk group are HIV infected women.

Objectives: To determine the prevalence of abnormal cervical squamous cells among HIV infected women in San Kamphaeng Hospital, Chiang Mai.

Methods: A descriptive study was conducted. Seventy HIV infected women were selected purposively from those who attended the hospital and had Pap smear screening (PAP) and colposcopy diagnosis during Feb to May 2006. Descriptive analysis included proportion, mean, standard deviation, and median according to data distribution. Univariate analysis included prevalence ratios with 95% confidence interval.

Results: The mean age of HIV infected women was 38.3 years (+/- 7.2). The majority of them were married (60%), had primary school education (80%), and were employee (78.6%). About 57% had family planning and only 38.6% of them used condom. About 65.7% of them were diagnosed as having HIV infection for 2-4 years. Most of them had CD4 cell counts more than 200 cells/microlite (82.9%). Seventy percent of them have taken anti-retroviral drug. For those who took anti-retroviral drug, 81.6% have taken regimen 1, 73.5% have had taken anti retroviral drug for 2-3 years, and 93.9% took the drug regularly. About 69% of HIV infected

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

women had never had PAP. Only 14.3% of them had PAP in the previous year and 8.6% had not had PAP for more than 5 years. The PAP results showed that 10% of them had abnormal cervical cells, which were high grade squamous intraepithelial lesion (HSIL) (4.3%) and low grade squamous intraepithelial lesion (2.9 %). For other infections, there were 3 candidiasis and 1 Human Papilloma Virus. Based on colposcopy diagnosis, there were 1 invasive cervical cancer and 3 HSIL. In univariate analysis, there were no significant association between age, duration of HIV infected, type of anti-retroviral regimen taken, CD4 cell count with the result of colposcopy.

Conclusions: This study could detect 1 invasive cervical cancer and 3 HSIL among HIV infected women and led to treatments. There is no existing PAP program available for this population. Thus, developing specific health care services for this group should be explored.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved